

Groningen, 20 maart 2026

Aan : Burgemeester en wethouders

Van : Vereniging Samen voor de Buurt/ info@samenvoordebuurt.com

Betreft: brandbrief vereniging Samen voor de Buurt betreffende de voorgenomen verhuizing van de daklozendagopvang naar Nieuwe Boteringestraat 28-30

Geacht college,

Met dit schrijven, namens ruim 120 leden van vereniging Samen voor de Buurt, uiten wij nogmaals onze ernstige zorgen over de voorgenomen verhuizing van de daklozendagopvang. Wij doen een dringend beroep op u kennis te nemen van de inhoud van deze brief, waarin onze reactie op de voorgenomen verhuizing. Zoals de gemeente op haar sitepagina 'Dagopvang Nieuwe Boteringestraat' stelt: "Op basis van de reacties uit de buurt neemt het college een definitief besluit over de verhuizing van de dagopvang". Wij hopen dan ook dat u onze reactie serieus neemt.

Voorop staat dat u en uw wethouder Jongman voor een wettelijke taak staan om te zorgen voor de opvang van kwetsbare personen in de gemeente Groningen. Iedereen heeft recht op een veilig thuis en veilige leefomgeving. Onze leden, buurtbewoners van de Hortusbuurt, zijn weldenkende fatsoenlijke mensen, die dat net zo belangrijk vinden als u en wethouder [REDACTED]. Wij zijn vanzelfsprekend niet tégen maatschappelijk opvang, maar tégen de schaalvergroting en de locatie. Het volledig negeren en miskennen van de toename van veiligheidsrisico's. Het afnemen van onze kwaliteit van leven door overlast. De hardnekkige wijze waarop de gemeente ons als bewoners niet serieus neemt en geen duidelijkheid geeft. Daarbij vragen wij ons af, of de gemeente slechts compassie heeft met daklozen en niet met buurtbewoners. Zijn buurtbewoners voor u slechts 'collateral damage'? Alle inwoners van Groningen hebben recht op een veilig thuis en een veilige leefomgeving zo stelt de gemeente. Hoe kunt u uitleggen dat u dit de buurtbewoners juist ontnemt? Het antwoord: "de bestemming klopt, het pand is eigendom van de gemeente" kan niet afdoende zijn.

DOELGROEP

Het is belangrijk de doelgroep aan de Spilsluizen, die mogelijk verhuist naar Nieuwe Boteringestraat 28-30, goed te duiden. Het betreft hier, zoals wijkagent de heer [REDACTED] zo treffend omschreef, 'het afvoerputje van de daklozen'. Daklozen met zeer complexe problemen, waaronder verward gedrag, langdurige verslaving, fysieke, psychische en psychiatrische problemen zoals psychoses. Sommigen willen niet geholpen worden. Deze complexe doelgroep zou de hierbij passende zorg moeten ontvangen en niet een 'kopje koffie' van een vrijwilliger. In de zorg schiet het Leger des Heils (LdH) o.i. ernstig te kort. Overigens is, in tegenstelling tot wat de gemeente beweert, wijkagent de heer [REDACTED] niet betrokken bij de locatiekeuze. Ad hoc is hij hierover geïnformeerd. Er is landelijk en in Groningen een forse toename van personen met verward en onbegrepen gedrag en onder andere korpschef Noord Nederland [REDACTED] en kapitein [REDACTED] van het LdH hebben hier hun zorgen over uitgesproken. De gemeente Groningen heeft hier zelfs een actieplan en visie over laten maken; *'Actieplan 2026-2028 onbegrepen gedrag met een veiligheidsrisico'*.

De o.i. demagogische omschrijving, van de wethouder; "het kan je broer, zus of collega zijn", roept een onrealistisch beeld op. De wethouder wil het kennelijk persoonlijk en gevoelsmatig 'ongemakkelijk' laten voelen voor haar gehoor, maar dat werkt juist averechts. Wellicht refereert de wethouder aan de categorie 'bankslapers'. Vaak tijdelijk dakloos door financiële problemen, bijvoorbeeld door scheiding of verlies van werk. Triest is, dat juist zij zich niet veilig voelen in een opvang met daklozen met deze complexe problemen en uit schaamte en angst voor stigmatisering niet geassocieerd willen worden met een dagopvang zoals nu nog aan de Spilsluizen. Daar waar 'bankslapers' met passende hulp hun leven gelukkig vaak snel op de rit hebben is de doelgroep van de Spilsluizen hardnekkig dakloos.

Wij, uw wethouder, en het LdH moeten zich terdege bewust zijn van het uitzonderlijk problematische karakter van de onderhavige doelgroep die mogelijk verhuist naar Nieuwe Boteringstraat 24-28. Laten we daar gewoon naar elkaar toe eerlijk over zijn.

VEILIGHEID

Over veiligheid is al het nodige gezegd en besproken. Niets van wat de gemeente hierover stelt en beweert heeft de zorg bij buurtbewoners weg kunnen nemen. Die is juist toegenomen door de vele onduidelijkheden. De overlast die nu bij de Spilsluizen 5, gelegen aan de rand van de Hortusbuurt, plaats vindt, verplaatst zich integraal naar het hart van de Hortusbuurt. Inclusief de dealers en andere verslaafden.

De centrale ligging van Nieuwe Boteringstraat 28-30 in de Hortusbuurt tegenover een monumentale kerk en het Nieuwe Kerkhof, een park rondom de kerk met vele bosschages, geeft eindeloze mogelijkheden voor overlast. De vele portieken, steegjes en hofjes rondom het park, het nodigt allemaal uit om te dealen, te gebruiken, behoeften te doen, te verblijven en te slapen. De daklozen die, zeker in de zomer, vrijwel permanent buiten verblijven, zullen zittend op het lage muurtje dat het hele Nieuwe Kerkhof begrenst, de hele buurt, 360 graden rond, kunnen observeren en de patronen in de buurt herkennen. Wanneer bewoners thuis zijn of niet. De klinkerweggetjes in het park dienen als looproute voor bewoners en zijn 's nachts slechts schaars verlicht voor de beschermde egels, vleermuizen en uil. Wie durft daar 's avonds nog te lopen?

Het is zeer waarschijnlijk dat de groep daklozen die 'huist' in de Koepel in het Noorderplantsoen zich verplaatst naar het park van de Nieuwe Kerk, een van de 8 kroonjuwelen van de gemeente Groningen. Buurtbewoners vrezen dan ook terecht voor verloedering van de buurt.

Dat er naast één wijkagent en twee Boa's, die een enorm gebied moeten bestrijken, nog anderen maatregelen worden genomen om de veiligheid te borgen van bewoners is nihil. Het 'integraal veiligheidsplan' is een wassen neus'. U weet het, wij weten het. Daar zijn simpelweg de mensen niet voor. In de openbare ruimte valt iedereen gewoon onder de openbare orde. Handhaving is een vrijwel onmogelijke opgave. Daarbij geven politie en Boa's aan dat zij handhavers zijn en geen zorgverleners. Zij kunnen de daklozen met verward en onbegrepen gedrag niet helpen.

Dat recent omwonenden van de Spilsluizen 5 schriftelijk letterlijk een noodkreet hebben geuit aan de Raad omdat zij vrezen dat de situatie uit de hand zal lopen en tot ernstige incidenten zal leiden is daar een triest voorbeeld. Zij ervaren zeer ernstige overlast in het gebied rondom de dagopvang door drugsgebruik en dealers. Dat gaat onder andere gepaard met intimiderend gedrag. Meer dan 50 meldingen zijn gedaan, maar politie komt te laat of niet en Boa's rijden langs maar stappen niet uit. Het is sinds de komst van de daklozendagopvang van LdH aan de Spilsluizen 5 aantoonbaar niet gelukt om de ernstige overlast op te lossen of ook maar enigszins te beperken.

Het LdH heeft daarbij een duidelijk voordeur beleid en laat personen die gebruikt hebben of een gevaar voor zichzelf of anderen zijn niet binnen in het pand. Deze personen vertonen vaak verward en intimiderend gedrag. Zoals LdH zelf stelt; zij zijn een zorginstelling en geen beveiligingsbedrijf. Deze daklozen, die juist baat zouden hebben bij aandacht en zorg, verblijven vóór of in de directe nabijheid van het pand.

Daar waar het LdH in haar 'Programma van Eisen' of wel 'wensenlijstje' voor de dagopvang vraagt om een nooduitgang in de entree en de mogelijkheid om gemakkelijk weg te kunnen bij 'nood en dreigende situaties' uit ruimtes zoals kamer en keuken, vragen wij ons oprecht af waar de 'nooduitgang' is voor bewoners in geval van een bedreigende of intimiderende situatie op straat of het park. Onze senioren, kinderen, mensen met een fysieke beperking, jonge vrouwen etc. hebben óók recht op een 'veilig thuis' en veilige leefomgeving. Of moet het eerst een keer goed misgaan omdat buurtbewoners en vrijwilligers niet zijn opgeleid om met deze doelgroep in een escalerende situatie om te gaan? Hier zijn al vele trieste en dramatische voorbeelden van. Wie neemt daar de verantwoordelijkheid voor? De wethouder, LdH, gemeente? In het 'Integraal veiligheidsplan' van de gemeente voor de dagopvang staat; bij ernstige overlast 0900-8844 bellen. Een geruststellende gedachte of niet? Dit is het landelijke meldpunt politie voor niet spoedeisende meldingen! Je wordt binnen 2 tot 7 dagen teruggebeld door de wijkagent.

Hoeveel meer aantoonbaar bewijs moet er komen dat het niet verantwoord is deze opvang te verplaatsen naar het centrum van de Hortusbuurt. Je zou denken dat er een voortschrijdend inzicht is dat een dagopvang met daklozen die hardnekkig voor ernstige overlast zorgen en escalerende incidenten zich juist niet het centrum moet bevinden.

DRAAGKRACHT

Het is tamelijk bizar dat er niet naar de draagkracht van een buurt wordt gekeken, terwijl er op allerlei manieren een beroep wordt gedaan op buurtbewoners om de opvang tot een 'succes' te maken. Zoals wethouder Jongman stelt; "we zijn met elkaar een samenleving en we gaan er met elkaar een succes van maken..."?! Samen met wie? Het zijn de buurtbewoners die buiten, in de buurt, worden geconfronteerd met de daklozen die door het LdH de toegang geweigerd zijn. Daarbij ook nog de dealers en andere verslaafden die op de opvang af komen. Buurtbewoners worden geacht de verschillende soorten overlast te signaleren, te melden, online of bij gemeente, en zelfs op te lossen. De 'troep' op te ruimen, denk aan behoeften in portieken, drugsafval etc. en als het even kan ingezet te worden als vrijwilliger.

Buurtbewoners dragen alle consequenties van de komst van de opvang.

HET TE GROOT BEVONDEN PAND

Want er nu precies in dat grote pand van in totaal bijna 2000 m² gaat gebeuren weten wij buurtbewoners nog steeds niet. Al mag 'slechts' op de begane grond maatschappelijke opvang plaatsvinden. Deze omvat 748 m². Als de opvang van 60 m² naar 748 m² gaat, is het niet houdbaar dat het aantal daklozen van 50-75 dat per dag de opvang bezoekt hetzelfde zal blijven, zoals de gemeente beweerd. Uit Woo-documenten blijkt dat in eerste instantie zowel gemeente als LdH de locatie te groot vinden. Het LdH wenst slechts 25 á 30 % van het pand te gebruiken. Gemeente vond verhuur van de rest van het pand een risico want wie wil er kantoor huren in een pand met een daklozenopvang erin? Die twijfel blijft tot zelfs ná de brief aan omwonenden over de voorgenomen verhuizing van 4 november 2025. 'Verhuizing' een bewuste woordkeuze van uw ambtenaren want in een Wonen 2 bestemming mag geen ongebreidelde uitzetting van beschermd wonen en opvang locaties plaatsvinden. Zie collegebrief d.d. 15-11-2023 *'Herijking leidraad realiseren voorzieningen voor kwetsbare groepen beschermd wonen 2.0'*.

Veel partijen/ instanties waaronder het VOO, wethouder wonen de heer Niejenhuis, afdeling vastgoed LdH hadden en hebben wellicht nog steeds concrete twijfels. Dit terwijl er voldoende alternatieven waren, en zeker 1 locatie waar LdH ook enthousiast over was. Zie Woo documenten.

Verder wordt in officiële documenten (Woo) van gemeente en LdH letterlijk gesproken over 'de droom' van het LdH. Dat is een clubhuis voor ernstige psychiatrische patiënten volgens het 'Fountain House' concept. De te groot bevonden oppervlakte van 748m² van de maatschappelijke opvang moet kennelijk 'gevolgd' worden. Zodat het financieel haalbaar wordt voor LdH? 'De droom' zal daarbij zeker helpen maar voegt wel een nieuwe doelgroep voor de maatschappelijk opvang toe en bewoners zijn hierover niet geïnformeerd.

Door een dienst van de gemeente wordt de vraag gesteld, zie Woo document, of het bij de vulling van het pand wel echt om de kwaliteit van dienstverlening gaat of dat het een manier is om een negatieve business case rond te maken... Een vraag waar buurtbewoners ook het antwoord op zouden willen weten.

Daar waar het LdH in den beginne slechts 25% van het pand wilde huren is nu inmiddels zeker dat LdH het héle pand gaat huren voor een prijs die niet marktconform is omdat de m² prijs veel lager ligt dan gemiddeld. Ook gaat LdH zorgdragen voor de benodigde onderhuurders voor de verdiepingen inclusief het Rijksmonument. Wie het risico draagt als LdH er niet in slaagt onderhuurders te vinden is de vraag. De gemeente? Het gebouw is in een slechte tot zeer slechte staat, allemaal bekend bij gemeente, want zij zijn eigenaar. Er zal een miljoenen kostende verbouwing moeten plaatsvinden om het gebouw te laten voldoen aan het 'Pakket van Eisen' van LdH. Dat LdH opmerkt dat, om het proces te versnellen, LdH de verbouwing wel kan (laten) doen want zij zijn niet aanbesteding plichtig en de gemeente wel. Hoe moeten we dat zien? Het op deze wijze omzeilen van de wettelijke aanbestedingsplicht van de gemeente wekt geen vertrouwen in de werkwijze van gemeente en LdH. Of dat het LdH stelt dat het verantwoord is van 'het miljoen' pas gebeurt aan het eind van het proces...? Is dat verantwoord omgaan met gemeenschapsgeld? Zie bijlage 3, Woo document 0127.

Waarom wordt er zo hardnekkig vastgehouden aan deze o.a. door alle partijen te groot bevonden locatie? Het antwoord: " de bestemming klopt, het pand is eigendom van de gemeente" is ook hier niet afdoende.

GRONINGS ACTIEPLAN DAKLOOSHEID

Positief is dat er een duidelijke kanteling gaande is in de aanpak van dakloosheid. Het *'Nationaal Actieplan Dakloosheid'*, is de leidende in de aanpak van dakloosheid in Nederland. Zoals u weet, heeft Groningen haar eigen 'Gronings Actieplan Dakloosheid'. Als Gemeente Groningen bent u partner in het lopende onderzoek *'Passende huisvesting. Veranderingsgericht onderzoek met betrekking tot de paradigmashift van opvang naar wonen'*, zie bijlage 1 en 2.

In het *'Gronings Actieplan Dakloosheid'*, ondertekend door wethouder Jongman, geeft de gemeente richting aan haar streven in 2030 geen dakloosheid meer te willen hebben in de gemeente Groningen. Een prachtig streven wat in vervolg op het landelijke beleid is uitgerold en waarvoor jaarlijks Euro 65,0 miljoen beschikbaar is. Hiervan gaat Euro 55,0 miljoen rechtstreeks naar de Centrumgemeenten. Dit budget is bedoeld om een serieuze omslag te realiseren naar *preventie en het 'Wonen Eerst'* principe. Helaas loopt centrumgemeente Groningen nog achter in dit streven, zoals uit het *'Onderzoek voortgang Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een thuis'* blijkt. Zie bijlage 4, pagina 59. Eén van de vele tientallen onderzoeken, plannen, ambities, monitoren, proefschriften en moties etc. in het kader van het afschalen van dakloosheid. Met het afschalen van grootschalige opvang moet Groningen vooralsnog een begin maken. Sterker nog, de gemeente Groningen vestigt mogelijk een nieuwe grootschalige opvang aan de Nieuwe Boteringestraat 28-30. Dit staat haaks op de actieplannen en ambities van de gemeente.

Een van de zeer valide en helaas onbeantwoorde vragen van buurtbewoners is dan ook: 'wat is de uitstroom van daklozen op jaarbasis'? Naar verluid druist een einde aan dakloosheid in tegen het belang van het LdH. Er is bij LdH geen prikkel om een einde aan dakloosheid te bespoedigen of deze te verminderen. Uit cijfers van het CBF blijkt dat inkomsten van LdH per jaar in Nederland Euro 736.000.000 (2024) zijn waarvan 88% overheidssubsidie. Het grootste deel daarvan is voor maatschappelijke opvang.

Waarom is het *'Gronings Actieplan Dakloosheid'* door de wethouder en LdH niet gedeeld met buurtbewoners? Voor buurtbewoners had het uitzicht op een einde aan dakloosheid, wat een daklozendagopvang overbodig zou maken, een stip op de horizon kunnen zijn.

In het kader van deze miljoenen kostende (actie)plannen zou toch op zijn minst een uitstroom haalbaar moeten zijn van het aantal daklozen dat de dagopvang bezoekt. Daarom is het ook zo belangrijk dat ook het LdH de uitstroom uit dakloosheid als haar belangrijkste taak ziet. Uiteindelijk is het ook de beste oplossing voor de daklozen zelf. Een einddatum voor de daklozen dagopvang in bijvoorbeeld in 2031 zou niet alleen redelijk, maar ook een stimulans zijn om aan het streven geen dakloosheid in 2030 daadwerkelijk uitvoering te geven. Niet met pappen en nathouden, het verdienmodel overleefd houden zoals nu gebeurt, maar een serieuze omslag te maken naar preventie en *'Wonen Eerst'*.

Samenvattend, de Hortusbuurt is naar mening van de vereniging Samen voor de Buurt, niet geschikt voor een grootschalige opvang. De opvang biedt ruimte en gelegenheid voor toename van het aantal bezoekers, al beweert gemeente het tegendeel. De veiligheid is, zo blijkt telkenmale, aantoonbaar niet beheersbaar en brengt ernstige risico's op geweldsdelicten met zich mee. Het veiligheidsplan van de gemeente voegt niets toe aan de nu bestaande tekortschietende handhaving van de openbare orde. De gemeente kan niet garanderen dat er meer politie en Boa's op permanente basis beschikbaar zijn om te handhaven. Er is nu al een tekort aan mensen. Het LdH kan en wil niet zorgdragen voor de opvang van alle daklozen en is niet in staat de juiste en passende zorg te geven aan deze complexe doelgroep. Daarbij kan het voor de gemeente, en daarmee voor de burger, een financieel debacle worden.

De door u voorgenomen grootschalige maatschappelijke opvang aan de Nieuwe Boteringestraat 28-30 staat haaks op uw streven en ambitie in uw *'Gronings Actieplan Dakloosheid'*: in 2030 geen dakloosheid meer in Groningen.

We zien een reactie tegemoet,

Met vriendelijke groet,

Vereniging Samen voor de Buurt
Info@samenvoordebuurt.com
Samenvoordebuurt.com